

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

10.11.2022 № 5580/5621

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду ставок судового збору для органів місцевого самоврядування

Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про статус депутатів місцевих рад», з метою встановлення правового регулювання зменшення ставок судового збору для органів місцевого самоврядування Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду ставок судового збору для органів місцевого самоврядування згідно з додатком до цього рішення.

2. Оприлюднити це рішення в установленому порядку.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток

до рішення Київської міської ради

від 10.11.2022 № 5580/5621

ЗВЕРНЕННЯ

Київської міської ради до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду ставок судового збору для органів місцевого самоврядування

Статтею 145 Конституції України передбачено, що права місцевого самоврядування захищаються в судовому порядку.

Визначення, що судовий захист прав місцевого самоврядування є одним із принципів, на яких формується місцеве самоврядування в Україні, закріплено у статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Водночас Закон України «Про судовий збір», який набрав чинності з 01 листопада 2011 року, позбавив органи місцевого самоврядування пільг на оплату судового збору. Норму щодо звільнення органів місцевого самоврядування від сплати державного мита було передбачено пунктом 11 декрету Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 7-93 «Про державне мито» (у редакції до 01.11.2011).

Наразі, враховуючи приписи Закону України «Про судовий збір», за подання, наприклад, до господарського суду позовної заяви майнового характеру органи місцевого самоврядування мають сплачувати 1,5 відсотка ціни позову, але не менше ніж 1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше ніж 350 (868 350,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Як приклад, за подання до господарського суду позовної заяви, якщо ціна позову становить 2 079 606,44 грн, із місцевого бюджету Київській міській раді потрібно сплатити 31 194,10 грн судового збору, а за подання до господарського суду позовної заяви у випадку, коли ціна позову становить 12 444 426,13 грн, судовий збір становитиме 186 666,39 грн.

При цьому варто врахувати, що у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України надходження до місцевих бюджетів значно скоротилися, а тому сплачувати судовий збір стало занадто обтяжливо для місцевого бюджету.

У зв'язку з вищезазначеним бюджети органів місцевого самоврядування зазнають значних витрат. Зокрема, Київська міська рада у 2020 році сплатила до державного бюджету судового збору на загальну суму

7 959 622,62 грн, у 2021 році – 8 144 058,04 грн, за вісім місяців 2022 року – 3 788 528,08 грн.

Тому сьогодні виникають ситуації, у яких органи місцевого самоврядування позбавлені можливості на належному рівні забезпечувати захист прав місцевого самоврядування в судовому порядку відповідно до вимог Конституції України у зв'язку з недостатністю коштів для сплати судового збору.

Також варто врахувати, що стягнення судового збору з органів місцевого самоврядування порушує один із принципів місцевого самоврядування, визначених Європейською хартією місцевого самоврядування та статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», щодо державної підтримки та гарантії місцевого самоврядування в Україні.

Фактично норми Закону України «Про судовий збір» є дискримінаційними, оскільки суперечать приписам частини третьої статті 22 Конституції України, адже звужують і обмежують обсяги прав не просто окремих громадян, а їх великих спільнот – територіальних громад. Водночас зазначений закон установлює пільги щодо його сплати для широкого кола органів державної виконавчої влади.

Більше того, у Верховній Раді України зареєстровано законопроект «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про судовий збір» щодо зміни граничної межі ставки судового збору за поданням до суду окремих процесуальних документів» (реєстр. № 8047 від 19.09.2022¹).

Цим законопроектом, відповідно до пояснювальної записки до нього, пропонується внести зміни до частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір» шляхом збільшення граничної межі ставки судового збору. Зокрема, за подання до господарського суду позовної заяви майнового характеру пропонується збільшити граничну межу ставки судового збору з 350 (868 350,00 грн) до 420 (1 042 020,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; за подання до адміністративного суду позовної заяви майнового характеру, яка подана суб'єктом владних повноважень, юридичною особою, пропонується збільшити граничну межу ставки судового збору з 10 (24 810,00 грн) до 40 (99 240,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У зв'язку з цим збільшення суми судового збору або залишення її в чинних розмірах призведе не лише до значних витрат із місцевих бюджетів, наповнювання яких після російської агресії значно скоротилися, а й до погіршення спроможності органів місцевого самоврядування здійснювати захист прав місцевого самоврядування в судовому порядку:

¹ <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40492>

Враховуючи наведене, Київська міська рада звертається до Верховної Ради України з проханням переглянути норми Закону України «Про судовий збір» і звільнити від сплати судового збору чи зменшити його розміри для органів місцевого самоврядування.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО